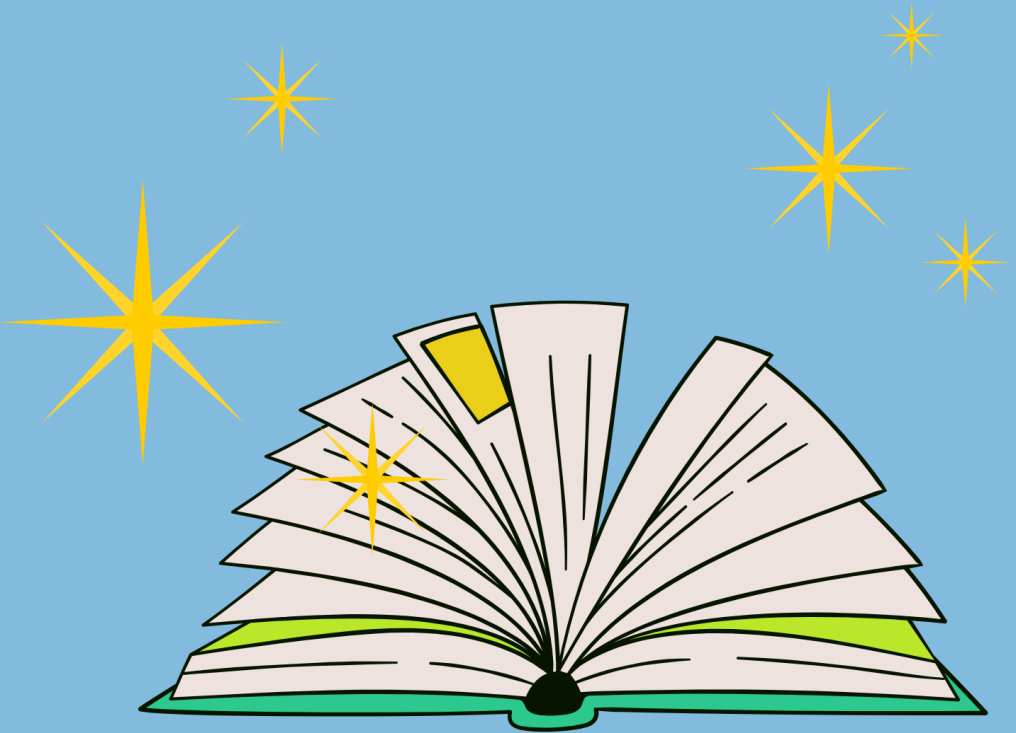

КЗ "ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ"

КНИГИ- ЮВІЛЯРИ 2027 РОКУ

УДК 028:016
К 53

Відповідальна за випуск **Т.М. Клюй**
Комп'ютерна верстка, набір та оформлення **О.В. Дорохова**
Літературні редактори **Л.М. Казакова, Н.І. Шеша**

Книги-ювіляри 2027 року : інформаційний дайджест / КЗ
«Чернігівська обласна бібліотека для дітей» ; відділ методології
бібліотечної роботи з дітьми ; укладач, комп'ютерна верстка О.В.
Дорохова. – Чернігів, 2026. – 24 с.

Книги, як і люди, мають свій рік народження. 2027 рік
багатий на книжкові ювілеї. У цьому дайджесті зібрано визначні
твори української та зарубіжної літератури. Матеріал призначений
для бібліотекарів, усіх зацікавлених читачів, а також для сімейного
читання.

Зам. № 5

© КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»

Департамент культури і туризму, національностей та релігій
Чернігівської обласної державної адміністрації

**КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»
Чернігівської обласної ради**

Книги-ювіляри 2027 року

інформаційний дайджест

Чернігів – 2026

Багато є книжок, які читає й перечитує не одне покоління читачів. Ними захоплюються, над ними розмірковують, у них вчаться життєвій мудрості. Здається, що їх герої живуть серед нас, а їх характери, ставлення до життя так близькі сучасній людині, що часом важко повірити, що книзі вже понад 100, а іноді 200 й більше років.

У 2027 році визначні ювілеї відзначають українські та світові літературні шедеври, серед яких:

КНИГИ-ЮВІЛЯРИ УКРАЇНСЬКИХ АВТОРІВ

**«Книги – морська глибина: хто в них пірне аж до дна, той, хоч і
труду мав досить, дивнії перли виносить»
(І. Франко)**

Сатирично-реалістична повість **Григорія Квітки-Основ'яненка «КОНОТОПЬСКА ВІДЬМА» (1837)** створена 1832 року, а видана тільки у другій книзі «Малоросійських оповідань» письменника. Повість висміює тупість, забобонність та жадібність козацької старшини. Сюжет розгортається навколо сотника Микити Забрюхи, який через власну дурість та інтриги писаря Пістряка шукає відьму серед місцевих жінок. Явдоха Зубиха, яку звинувачують у чаклунстві, стає центром містично-комічних подій.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=1017>

Роман **Пантелеймона Куліша «ЧОРНА РАДА»** був написаний у **1857** році. Перший український історичний роман-хроніка, що описує драматичні події Доби Руїни після смерті Богдана Хмельницького. Твір відтворює боротьбу за гетьманську булаву, що завершилася Ніжинською радою 1663 року, соціальний розкол та спроби об'єднати Україну.

170

Читай книгу за посиланням:

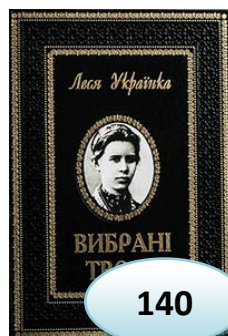
<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=1084>

Драма **Михайла Старицького «ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, ТА Й НА ВЕЧОРНИЦІ» (1887)** - це драматичний твір, заснований на народній баладі про Марусю Чурай. В основі сюжету – трагічна історія кохання Марусі та Гриця, який зраджує дівчину, закохавшись у багату суперницю. Через ревності та зраду Маруся отрує коханого, що призводить до глибокої особистої та соціальної трагедії.

140

Поема **Лесі Українки «РУСАЛКА» (1887)** була написана 1885 року, вперше опублікована у виданні «Перший вінок», жіночий альманах, виданий коштом і заходом Наталії Кобринської і Олени Пчілки у Львові лише 1887 року. Поема входила до збірки «На крилах пісень».

140

Твір базується на українському фольклорі. Русалка у поемі – це трагічний персонаж, пов'язаний із нижчою

міфологією та культом предків. Поема відтворює атмосферу буряної ночі, підкреслюючи сум'яття почуттів героїні.

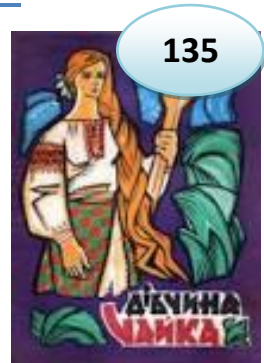
Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=3441>

Поезія в прозі Дніпрові Чайки «**ДІВЧИНА-ЧАЙКА**» (1892). Це легенда про дівчину, яка жертвуючи власним життям, врятувала козаків, що потопали у морській безодні. Дівчина не загинула, а перетворилася на чайку.

Читай книгу за посиланням:

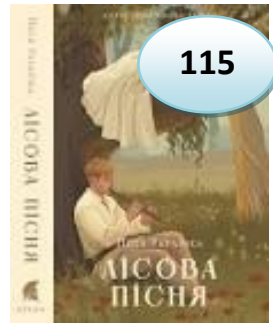
<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=9872>

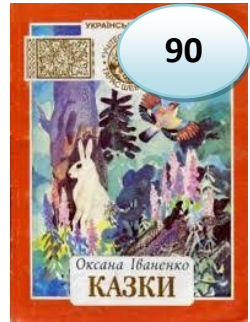
Драма-феєрія Лесі Українки «**ЛІСОВА ПІСНЯ**» (1912) була написана влітку 1911 року у Кутаїсі. Вперше опублікована в «Літературно-науковому віснику» 1912 року. Твір зображує гармонійний світ природи та суперечливий світ людей. У центрі сюжету – трагічне кохання лісової істоти Мавки та сільського хлопця Лукаша, зрада, спокута та вічне переродження. Твір оспівує силу мистецтва, духовність та єдність людини з природою, закликаючи цінувати прекрасне.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=508>

Казка **Оксани Іваненко «ДЖМЕЛИК» (1937)**, що входить до циклу письменниці «Лісові казки», була вперше видана видавництвом «Дитвидав». У ній - знання про звички, спосіб життя, зовнішній вигляд «лісових мешканців».

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrplib.com.ua/books/printit.php?tid=16049&page=4>

Вірші у збірках **Наталі Забіли «ЛАСТІВКИ» та «ВЕСНЯНКА» (1937)** присвячені природі, квітам, траві, вітру, небу, струмкам, промінчикам, а також свійським тваринам та лісовим мешканцям.

Читай книгу за посиланням:

<https://osvita.ua/school/literature/tag-zabila natalia/list/20/>

Збірка **Миколи Трубляїні «ПУСТУНИ НА ПАРОПЛАВІ» (1937)** написана у жанрі пригодницької прози, сповнена гумору та світла. Це веселі оповідання про двох руденьких бешкетних мавпочок, які з'явилися на пароплаві біля берегів Африки. Твір виховує любов до природи, допитливість, вчить аналізувати прочитане та розповідає про морські професії.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrplib.com.ua/books/printit.php?tid=5545>

«МАНДРИ ЗАКОМАРИКА» (1957) Миколи Трублаїні – це захоплива казкова повість про хороброго крихітного хлопчика, який організував мандрівний цирк. Разом із друзями, серед яких дядько Завждишукай, він вирушає в подорож, повну пригод, гумору та боротьби зі шкідливим страховищем із комори. Твір вчить відваги та кмітливості.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=6539>

Поема **Платона Воронька «КАЗКА ПРО ЧУГАЙСТРА» (1957)** - це пригодницька історія для дітей, дія якої розгортається в Карпатах під час Другої світової війни. Гуцульські діти, Ганнуся та Юрась, шукають легендарного лісового велетня – Чугайстра, який, за переказами, є захисником людей.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=473>

Казка **Михайла Стельмаха «МАЛЕНЬКА ОЛЕНКА» (1962)** про дівчинку Оленку, яка дуже хотіла вирости.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=238>
59

Збірка Євгена Гуцало «З ГОРІХА ЗЕРНЯ» (1967)

До збірки входить 16 оповідань про цікаві дитячі характери, чистоту людських стосунків, дружбу. Книжечка письменника вийшла у видавництві «Веселка» з малюнками М. Поповича.

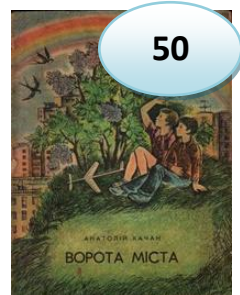
«ЖАР-ПТАШЕНЯТА» (1967) - це збірка казкових оповідань **Лариси Письменної**, що розповідає про незвичайних лісових істот – маленьких пташенят Жар-птиці. У творах у формі казкових пригод порушуються теми дружби, доброти, взаємодопомоги та любові до природи, виховуючи у дітей щирість та сміливість.

Читай книгу за посиланням:

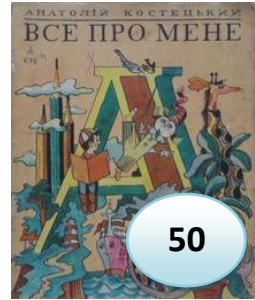
<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=20132>

«ВОРОТА МІСТА» (1977) - це одна з ранніх та значущих книг **Анатолія Качана**, що відзначається композиційною цілісністю та глибоким психологізмом. Книжка допомагає бачити світ прекрасним, поетичним навіть тоді, коли говорять про буденні речі.

«ВСЕ ПРО МЕНЕ» (1977) - це збірка лірично-гумористичних віршів для дітей **Анатолія Костецького**. Героями віршів є звичайні хлопчики та дівчатка, їхні переживання, пригоди, шкільне життя та стосунки з однолітками та дорослими. Вони вчать бачити красу в навколишньому світі та з гумором ставитися до власних помилок.

«ЗАГАДКА СТАРОГО КЛОУНА» Всеволода Нестайка (1982) – захоплива пригодницька повість про школяра Стьопу Наливайка, який переїхав із села до Києва. Разом з друзями з 6-Б та загадковим старшим другом Чаком (старим клоуном-чарівником) герой мандрує в минуле та майбутнє, досліджуючи історію Києва від Ярослава Мудрого до ХХ століття. Книга вчить ширості, сміливості та любові до рідної історії.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=2798>

Збірка **Анатолія Костецького «Мінімакс – кишеньковий дракон, або День без батьків» (1987)**

До збірки «Мінімакс - кишеньковий дракон, або День без батьків» увійшли казкові, фантастичні пригодницькі повісті «Хочу літати», «Суперклея Христофора Тюлькіна», «Мінімакс – кишеньковий дракон, або День без батьків» та

«Все як справді». Збірка пропонує дітям захопливі історії, де буденність переплітається з магією та фантастикою.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=16479>

Збірка Ліни Костенко «БУЗИНОВИЙ ЦАР» (1987)

Книга наповнена образними, казковими та поетичними творами, що описують красу природи, лісових мешканців та магію повсякденності, орієнтована на молодший шкільний вік.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=5639>

КНИГИ-ЮВІЛЯРИ ЗАРУБІЖНИХ АВТОРІВ

Твори великого французького казкаря **«Попелюшка, або Кришталева туфелька»**, **«Кіт у чоботях»**, **«Синя борода»**, **«Казки матінки Гуски, або Історії і казки минулих часів з повчаннями»**, **«Хлопчик-мізинчик»** (1697)

Шарля Перро

Казки Шарля Перро - це класика світової літератури, що базується на народних сюжетах у витонченій літературній обробці XVII століття. Це повчальні, чарівні історії («Попелюшка», «Кіт у чоботях» та ін.), які вчать добру, сміливості та кмітливості, захоплюючи дітей та дорослих яскравими персонажами та щасливими фіналами.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/author.php?id=142>

Казки **Братів Грім** **«КОРОЛЬ-ЖАБЕНЯ, АБО ЗАЛІЗНИЙ ГЕНРІХ»**, **«БІЛОСНІЖКА»**, **«РАПУНЦЕЛЬ»** (1812)

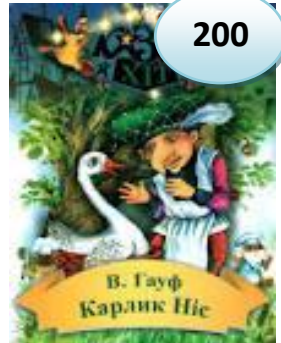
Казки братів Якоба та Вільгельма Грім – це класика світової літератури, що базується на німецькому фольклорі, захопливі чарівні історії («Рапунцель», «Білосніжка» та ін.), які вчать доброти, сміливості та справедливості.

Відома казка німецького письменника **Вільгельма Гауфа «КАРЛИК НІС» (1827)** входить в альманах «Олександрійський Шейх і його невідьники». Казка про хлопчика Якоба, якого зла чаклунка перетворила на потворного карлика за непокору. Ця повчальна історія вчить бути сміливим, добрим і не здаватися у найскладніших ситуаціях, показуючи, що щирість і мужність перемагають магію.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1744>

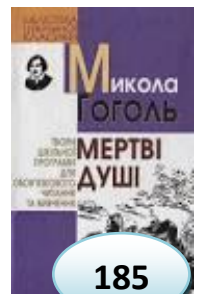
Казка данського письменника **Ганса Християна Андерсена «НОВЕ ВБРАННЯ КОРОЛЯ» (1837)** про те, як шахраїв та підлабузників викрив маленький хлопчик, посоромивши самого короля. В українській мові фраза хлопчика, який викрив «вбрання» короля, - «А король - голий!» - стала крилатим виразом. Її вживають, коли розкриваються якісь непривабливі або нереальні властивості обговорюваної людини або об'єкта.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1426>

Роман **Миколи Гоголя «МЕРТВІ ДУШІ»** був надрукований у травні 1842 року. Перший переклад роману українською мовою здійснив І.Я. Франко у

1882 році. Твір є гострою сатирою на кріпосницьку систему та моральний занепад суспільства.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3>

«ХАТИНА ДЯДЬКА ТОМА» - роман американської письменниці **Гаррієт Бічер-Стоу** антирабовласницького спрямування, опублікований **1852** року. Вперше виданий українською мовою у 1918 р. Сюжет роману розкриває важку долю добродушного раба Тома, який зберігає людську гідність попри жорстокість господарів, та історію втечі Елізи. Книга порушує питання свободи, гуманізму та морального вибору.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1302>

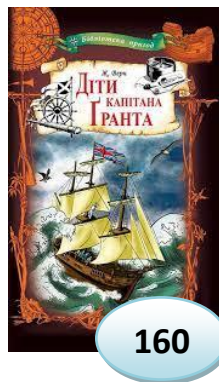
Роман Жуля Верна «ДІТИ КАПІТАНА ГРАНТА» (1865-1867)

Пригодницький роман оповідає про подорожі експедиції, що розшукує зниклого капітана Гранта, спираючись на залишене ним послання. Роман «Діти капітана Гранта» став першою книгою трилогії Жуля Верна, до якої входять також його пізніші романи «Двадцять тисяч льє під водою» та «Таємничий острів», поєднані спільними персонажами.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=4>

38

Пригодницький роман **Жуля Верна**
«НАВКОЛО СВІТУ ЗА 80 ДНІВ» (1872)

заснований на реальній подорожі американця Джорджа Френсиса Трейна (1829–1904). Ексцентричний англієць Філеас Фогг укладає парі на 20 000 фунтів, що об'їде земну кулю за 80 днів. Разом зі своїм кмітливим слугою Жаном Паспарту він вирушає у подорож, повну небезпек, переслідувань детективом Фіксом, подолання перешкод та екзотичних відкриттів. Це історія про те, що чіткий розрахунок і віра в себе здатні творити дива, а найважливішими у подорожі є дружба, а не лише вигране парі.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=442>

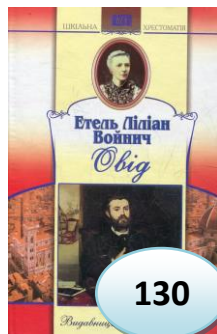
Марк Твен «ПРИНЦ І ЗЛИДАР» (1882) - перша і найвідоміша історична повість Марка Твена, в якій за допомогою казкового сюжету розкриваються недоліки державної й судової системи Англії XVI століття. Герої твору - англійський принц і хлопчик-злидар - міняються ролями та пристосовуються до нових умов життя, хоча на їхню долю випадають не лише приємні миті. У кінці книги головні герої розуміють, що життя кожної людини має свої принади та свої труднощі і лише мудрі й гідні вчинки роблять їх по-справжньому щасливими.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=19>

Роман **«ОВІД» Етель Войнич (1897)** присвячений визвольній боротьбі італійського народу у 30-40 роки XIX століття. Твір неодноразово перекладали українською мовою М. Лисиченко (1929), М. Рябова (1929), Я. Галан (1948). Історія життя Артура Бертон – наївного та щирого юнака, який через зраду близьких, наклепи та релігійне лицемірство проходить через страшні страждання. Це книга про силу духу, зраду, любов, внутрішнє переродження та ціну свободи.

130

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=2559>

Друга дитяча всесвітньо відома збірка казок **Редьярда Кіплінга «КАЗКИ ПРОСТО ТАК» (1902)** про тварин: про Кішку, що гуляла сама по собі, про допитливе Слонення, про те, як у Леопарда з'явилися плями, як Краб грався морем, як було написано перший лист та винайдено абетку.

125

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3291>

«КАЗКА ПРО КРОЛИКА ПІТЕРА» Беатріс Поттер (1902) – це класична англійська історія про неймовірно допитливого, непосидючого кролика, який попри заборону матері, пробирається до саду грізного містера Мак-Грегора. Через свою зухвалість Пітер опиняється

125

у небезпеці, тікає від фермера та втрачає одяг, отримуючи важливий урок слухняності.

Читай книгу за посиланням:

https://казка.укр/krolik_piter.html

Казкова повість «**ДИВОВИЖНА ПОДОРОЖ НІЛЬСА З ДИКИМИ ГУСЬМИ**» (1907) Сельми Лагерлеф спочатку замислювалася автором як захоплюючий посібник з географії Швеції, але в якийсь момент письменниця вирішила поєднати в одному творі географію і казку. У казці розповідається про захопливу подорож хлопчика з дикими гусьми до Лапландії. Зачарований гномом малий Нільс і свійський гусак Мартин потрапляють разом із табуном гусей у неймовірні пригоди, у яких їхнє життя часто висить на волосині. Пізнавши цінну справжньої дружби, він дізнається, в чому полягає секрет гномових чарів. Написана яскравою мовою, книга принесла письменниці великий успіх, була перекладена багатьма мовами світу і увійшла до золотого фонду дитячої літератури.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=8371>

90 років повісті Джона Р.Р. Толкіна «Гобіт, або Туди і Звідти» (1937)

Ця дивовижна історія водночас є преамбулою до «Володаря перснів». Першими слухачами повісті-казки стали власні діти письменника,

яким він переказував написане вечорами. Готовий рукопис спочатку показав своєму другу С. Льюїсу. Сьогодні цей твір є справжньою класикою дитячої літератури.

Фантазі-повість про несподівану подорож Більбо Торбина, затишного гобіта, якого чарівник Гандальф та гноми залучають до небезпечного походу. Герої прагнуть повернути скарби, загарбані драконом Смогом, долаючи тролів, гоблінів та ельфів. Це історія про мужність, дружбу та пригоди.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=4110>

Повість-казка **Ларрі Яна «НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ КАРИКА І ВАЛІ» (1937)** друкувалась у журналі «Костер» та окремою книгою у «Дитвидаві». Фантастична повість розкриває дітям загадковий та дивовижний мікросвіт, у якому панують комахи, де відбувається боротьба за виживання.

Читай книгу за посиланням:

<https://bul.in.ua/l/larri-jan/nezvichajni-prigodi-karika-ta-vali/>

Антуан де Сент-Екзюпері «МАЛЕНЬКИЙ ПРИНЦ» (1942) - це символ людини-мандрівника у Всесвіті, що шукає прихований сенс речей і власного життя. Це не просто казка-притча у традиційному вигляді, а модернізований, пристосований до проблем нашого часу її варіант, що містить безліч

деталей, натяків, образів, взятих з реалій ХХ століття.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=490>

Оповідання американського письменника **Ернеста Хемінгуея «СТАРИЙ І МОРЕ» (1952)**

В основі твору розповідь про кубинського рибалку Сантьяго, його боротьбу з гігантською рибиною, що стала найбільшою здобиччю в його житті. Хемінгуей присвятив книгу своєму видавцеві Чарлзу Скрібнеру та літературному редакторові Максвеллу Перкінсу.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/styslo-zl/printit.php?tid=5736>

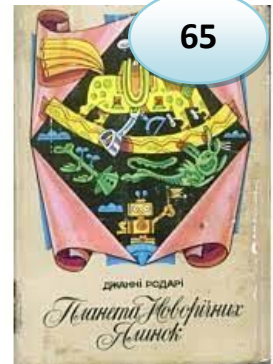

Казка Джанні Родарі **«ПЛАНЕТА НОВОРІЧНИХ ЯЛИНОК» (1962)**

Письменник легко та невимушено привніс у казку сучасне життя з його незвичними для казки проблемами. Казкова повість відправляє у світ планети-утопії, знайомить маленьких читачів із чудернацьким календарем, багатьма незвичними та цікавими подіями.

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1316>

Повість Пола Гелліко «ТОМАСИНА» (1957)

Розповідь про маленьку дівчинку, в якої померла мати і яка всю свою любов віддавала кішці. Але кішка її загинула. І дівчинка не знає, як буде жити без неї... Ця книжка про те, як важко жити і маленькій, і дорослій людині без доброти і співчуття, а також про любов і вірність. Тільки любов здатна сотворити чудо, чиста, щира любов, яка може перемогти навіть смерть.

70

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=10363>

Книжка Ульфа Старка «ЧИ ВМІЄШ ТИ СВИСТАТИ, ЮГАННО?» (1992)

Головний герой, хлопчик на ім'я Берра, хоче мати дідуся. Його друг Ульф (прообраз самого автора) пропонує вирішити цю проблему просто: піти до будинку для літніх людей і вибрати собі дідуся там. Вони знаходять самотнього літнього чоловіка на ім'я Нільс, який з радістю приймає роль дідуся. Він навчає Берру свистати мелодію пісні «Чи вмієш ти свистати, Юганно?», яку колись наспівував своїй коханій дружині. Це історія про те, як важливо цінувати рідних, допомагати старшим і дарувати тепло своєї душі.

35

Читай книгу за посиланням:

<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=8520>

Книги-ювіляри 2027 року

інформаційний дайджест

ВИДАВЕЦЬ ТА ВИГОТОВЛЮВАЧ

**КЗ «ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ»**

**ПРОСПЕКТ ЛЕВКА ЛУК'ЯНЕНКА, 22-А, М. ЧЕРНІГІВ,
14032**

Тел. (0462) 610-130

**<https://chernihiv-lib.org.ua>
mail: chernigivodb@ukr.net**